

Odločna obsodba napada JLA na prostore RŠTO

Izjava iz Sevnice

SEVNICA — Predsedstvo koalicije sevnškega Demosa in ZSMS Liberalne stranke je v petek, 5. oktobra, sprejelo naslednjo izjavo za javnost: »Teroristični napad srb-ske — jugoslovanske tako imenovane ljudske armade na bivše prostore Republiškega štaba za teritorialno obrambo in zadrževanje uslužbencev kot talcev je še eden v nizu napadov na slovensko suverenost. Generali, ki so prodali svoje slovenstvo, sedaj žugajo slovenskemu narodu in groze, da bo armada, ki je za nas okupatorska, nastopila proti ljudstvu in njegovim legalnim in legitimnim predstavnikom, če se ne bodo obnašali po njeni volji. To kaže na popolnoma sprevrženo mišljenje armadnega in jugoslovanskega državnega vrha, na nadutost vsiljevanja gospodarja ...

Naši ljudje so nad tašnimi posegi ogorčeni in se upravičeno ponovno čutijo ogroženi, ogrožena pa je zlasti velika pridobitev — demokracija. Ob tem si ne moremo kaj, da se ne bi spomnili zaplembe orožja v naši sevnški občini. Komandant, ki je kapitulantsko dvakrat oddal orožje in izjavil, da bi se enkrat ravnal enako, čeprav bi vedel za vsa stališča Predsedstva Republike Slovenije, republiške in občinske skupščine, ne more imeti zaupanja ne občanov ne pripadnikov teritorialne obrambe. Odločno podpiramo ravnanja republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, novega štaba za teritorialno obrambo in vlade v celoti ter zahtevamo prevetritev za nas še vedno spornega sestava na občinskem štabu za teritorialno obrambo v Sevnici. » je med drugim zapisalo v izjavi za javnost predsedstvo sevnške koalicije.

Strah, da bodo centri še bolj bogati, obrobje še bolj revno

Sevnška javna razprava o ustavi in regionalizmu v Sloveniji je ostala brez zadovoljivih odgovorov

SEVNICA — Regionalizem, decentralizacija mora biti, sicer se država sesuje. Sicer pa smo v Sloveniji že imeli regionalizacijo, ko smo imeli 8 okrajev. Janez Kopač (ZSMS — Liberalna stranka) poskušal potolažiti enega izmed razpravljalcev na javni obravnavi osnutka slovenske ustave v Sevnici. Sevnčan je namreč izrazil bojazn, da regija (Posavje), kaj šele občina v predvidenem državnem zboru morebiti ne bo ustrezno — tako, kot je doslej — zastopana, da ne bo tam imela svojih ljudi.

Iz besed predstavnika Slovenske demokratične zveze Toneta Peršaka, ki je skupaj s Kopačem odgovarjal Sevn-

Republiške obveznice izvoznikom

Podpredsednik izvršnega sveta Slovenije dr. Jože Mencinger in minister za industrijo Izidor Rejc na obisku v IMV obljubila dodatne republiške spodbude

NOVO MESTO — V ponedeljek popoldne sta se mudila na obisku v novo-mestški IMV podpredsednik IS dr. Jože Mencinger in minister za industrijo Izidor Rejc. Sprejel ju je generalni direktor Marjan Anžur s sodelavci, s katerimi sta se ministra zadržala v daljšem pogovoru, potem pa si z zanimanjem ogledala tudi del proizvodnje.

Ker so že zdavnaj minili časi, ko so slovenski ministri hodili naokoli na vjudnostne obiske, pa četudi gre za tako pomembno industrijsko enoto, kot

je novomeška IMV, nas je zanimal pravi namen tega obiska. Minister Izidor Rejc je povedal: »Bili smo povabljeni, pa tudi radovedni, kaj snujejo za prihodnost. Vidimo, da so na kar dobri poti, zlasti pa je dober znak, da tako uspevajo na francoskem trgu, saj je pri nas takih malo. Seveda pa smo se soočili tudi s problemi, ki pa so taki kot drugod, od obresti do pomanjkanja denarja ter slabih razmer pri izvozu. V zadnji zadevi smo tudi povedali, da bo spodbude 10. oktobra uredila zvezna skupščina, mi pa bomo v Sloveniji še sami nekaj dodali, saj menimo, da je to potrebno. To je še tolikanj bolj pomembno za Adrio, ki je skoraj izključno izvoznik in nima druge možnosti. Mislim, da je treba to še posebej oceniti, saj so to posebni primeri, ki jih je treba razumeti. V tem primeru bi bilo sprejemljivo, da bi stimulacijo povečali glede na visok odstotek izvoza.«

PROTESTI TUDI IZ TREBNJEGA?

TREBNJE — Občina Trebnje se utegne kmalu pridružiti dolenskim protestom zaradi zamujanja Republike Slovenije pri gradnji nove avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb. Na nedavnem zasedanju trebanjske občinske skupščine je v zvezi s tem opozoril delegat Nace Dežman, da se Stajerska združuje s ciljem, da bi zrušila prvoten načrt gradnje avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb. Menil je, da bi se morali Dolenjci, morda skupaj z Gorenjci in še s kom, združiti, da omenjeni načrt obdržijo pri veljavi.

OGLED DELA V IMV — Dr. Jože Mencinger in Izidor Rejc sta se v spremstvu gostiteljev sprehodila po proizvodnih dvoranah in si ogledala, kako poteka proizvodnja, ki jo bo nizek tečaj dinarja, če ne bo pravočasnih izvoznih spodbud, spravil na kolena. (Foto: T. Jakše)

Dr. Jože Mencinger je tudi pojasnil, kako si je slovenska vlada zamislila pomagati izvoznikom: »Gospodarstvenike smo tudi vprašali glede njihovega mnenja o načinu subvencioniranja, ki ga mislimo izvesti. Gre za subvencioniranje s pomočjo republiških obveznic.« T. J.

PETERLE V OSILNICI

OSILNICA — Ustanovni sestanek odbora krajevnega odbora stranke slovenskih krščanskih demokratov Osilnica bo v soboto, 13. oktobra, ob 18. uri v dvorani krajevne skupnosti v Osilnici. Udeležil se ga bo tudi predsednik izvršnega sveta dr. Alojz Peterle in sodeloval na okrogli mizi na tem sestanku.

VPRAŠLJIVE ELEKTRARNE

KOČEVJE, OSILNICA, ČABAR — Na reki Čabranki so Hrvatje že zgradili malo elektrarno in zdaj grade že drugo. Obe gradnji (in še načrtovanih 15 na tej reki) nista zakoniti. Čabranka je namreč mejna reka med Hrvaško in Slovenijo, zato se razni objekti na njej lahko grade le s popolnim soglasjem obeh republik in ljudi ob tej reki. Tega soglasja pa s slovenske strani za elektrarne na Čabranki (še) ni. Naj še zapišemo, da sta na pritokih Čabranke s slovenske strani tudi že dve mali elektrarni (na Črnem potoku in Belici), katerih gradnje ne moremo pohvaliti.

OD LITJE DO ČATEŽA

LITJA — Tu tudi letos pripravljajo pohod po Levstikovi poti od Litije do Čateža. Za pohod, ki bo 10. novembra, zbira prijave in daje informacije litjsko podjetje List, p.p. 34, 61270 Litija, in po telefonu (061) 881-269 (ob ponedeljkih od 17. do 19. in ob sobotah med 8. in 9. uro).

BERITE DANES

- na 2. strani: Pravi človek za krizne preizkušnje
- na 3. strani: Presenetljiva holandska izkušnja
- na 4. strani: Zadnja solidarnostna stanovanja
- na 6. strani: Čas dela za kmeta in za zadrugo
- na 8. strani: Stiske družine in staršev plačujejo otroci
- na 9. strani: O gradnji naj odločajo le argumenti
- na 12. strani: Inšpektorju ponujali ponarejeno zlatino

Tudi zdomci so zaskrbljeni nad dogodki doma

Srečanje ob 10-letnici

BÖNNIGHEIM — Slovensko kulturno-prosvetno društvo Mura je edino od podobnih društev naših zdomcev v pokrajini Baden-Württemberg, ki ima svoje prostore. To so s ponosom povedali tudi ob 10-letnici obstoja društva, ki so jo slovesno obeležili minulo soboto.

Na obletnico so povabili predstavnike sosednjih slovenskih društev, takojšnjih oblasti in jugoslovanskega konzulata. Najbolj prisrčno je bilo srečanje s člani pevskega zbora iz podjetja Mura v Murski Soboti, ki sodeluje z društvom že od njegovega začetka, in z gosti iz Brežic, ki so v zadnjih petih letih prav tako navezali tesne stike z zdomci iz društva Mura.

Omenjeni pevski zbor in folklorna skupina prosvetnega društva Oton Župančič iz Artiča sta obogatila s svojim nastopom kulturni program, v katerem je sicer sodelovala tudi zdomska folklorna skupina, ter mladi fantje in dekleta z recitalom, s petjem in s sodobnim plesom. Sobotni večer je združil Brežičane, Sobočane in zdomce na prvi slovenski veselici v družbi z ansamblom Dobri prijatelji iz Brežic.

Srečanja sta se udeležila tudi Ivan Tomše, predsednik Skupščine občine Brežice in Anton Podgoršek, vodja sekretariata za družbene dejavnosti in občo upravo. Ivan Tomše je ob tej priložnosti gostiteljem spregovoril o aktualnih razmerah v Sloveniji, predvsem o čisto sveži zasedbi prostorov štaba TO v Ljubljani. Njegove besede o samostojni in suvereni Sloveniji so prisotni zdomci pozdravili s plaskanjem. Tudi sicer so vsi gostujoči svojim gostiteljem morali pojasnjevati, kaj se pravzaprav dogaja v domovini. Čeprav v Nemčiji redno spremljajo informacije iz Slovenije, jim je to premalo. B. D.

ČEBELARSKO SREČANJE

MIRNA — To soboto ob 14. uri bo na Lanšpržu pri Mirni srečanje čebelarjev, na katerem bodo razvili prapot čebelarskega društva iz Trebnjega. Kot so v Trebnjem povedali neuradno, pričakujejo med čebelarji na Lanšpržu Lojzeta Peterleta. Srečanje, ki bo pri kapeli Petra Pavla Glavarja, pripravljajo delovna skupina za razvoj čebelarstva pri sekretariatu za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Trebnje v sodelovanju s trebanjskim čebelarskim društvom in pod pokroviteljstvom Kmetijske zadruge Trebnje.

23. OKTOBRSKI
SEJEM
KRANJ
12.—18. 10 '90

Filtriranje pisanja

Spomin nas ne zapušča še tako močno, da se ne bi spomnili, kako so pred pol leta, pred volitvami, v Demosu obljubljali demokracijo in vse, kar sodi zraven — predvsem javnost dela. Toda prav tisti, ki so pred volitvami najbolj mahali okrog s svojimi tezami o demokraciji, so potem, ko so prišli na oblast, najprej pokazali svojo barvo. Med prvimi potezami, ki jih je naredil slovenski izvršni svet, je bila uvedba sejanja za zaprtimi vrati. Izključili so novinarje in s tem posredno tudi javnost. Tega pa so se z veseljem hitro oprijeli v številnih občinah, tudi dolenskih in posavskih in ukinitili javne seje.

Na izvršnih svetih v občinah pravijo, da je zanje bolj sprejemljivo, da le na koncu seje ali celo takrat, ko je že napisan zapisnik, zdrdajo novinarjem sprejete sklepe. Toda ali se je kdo izmed članov izvršnih svetov tudi vprašal, kaj je bolj sprejemljivo za ljudi, za katere (menda) ta organ dela? So to res seje za zaprtimi vrati, za katerimi se potem lahko seje tudi bolj po domače? Ali se s tem, ko so prepovedali novinarjem vstop, morda ne prikriva tudi ne sposobnost vlad, ki bi jih sicer lahko razkrili novinarji, ti nepridipravi? In ne nazadnje, mar nismo potemtakem izpostavljeni še večji kritiki bralcev pravih novinarjev, ki vedno bolj poudarjamo, kako si želimo odprtost medijev? Če moti občinske vlade na njihovih sejah prisotnost novinarjev, mar to ne pomeni, da bodo informacije na tiskovnih konferencah lahko tudi nekoliko prirejane, posplošene in ne nazadnje neobjektivne, prav takšnega informiranja pa naj bi se — in se tudi bomo — novinarji na daleč izogibali. MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NASLEDNJA SEJA SKUPŠČINE BO SLAVNOSTNA

NOVO MESTO — Vodstvo novomeške občinske skupščine se je odločilo, da bo konec oktobra seja občinske skupščine v funkciji nekdanje slavnostne seje ob občinskem prazniku, da se nanj vendar čisto ne pozabi. Na tej seji bodo, kot že običajno, podeljene tudi nagrade občine. Predloge, ki jih ni bilo veliko, je na predlog posebne komisije pregledalo in potrdilo predsedstvo skupščine na seji v začetku meseca, ki so jo člani predsedstva združili z nabiranjem gob skupaj s svojimi družinskimi člani, kar naj bi prispevalo k utrjevanju medsebojnih odnosov, potrebnih za uspešno medsebojno sodelovanje. S takšno obeležitvijo občinskega praznika želi novo vodstvo, po besedah župana Marjana Dvornika, prazniku odvzeti politično obeležje, še naprej pa je zaželeno kulturno in športno dogajanje v tem okviru.

VREME

V drugi polovici tedna bo pretežno jasno in toplo vreme z utranjo meglo po dolinah in kotlinah.

ŽIVŽAV V KOSTANJEVIŠKI JAMI — Ob tednu otroka se je pod Kapitljem v Novem mestu vsako popoldne dogajal kaj zanimivega. Še posebej zanimivo je bilo v četrtek, ko se je 130 otrok v dveh gorjanskih avtobusih odpeljalo v Kosta njevico. Otroci si kar niso mogli nagledati kapniških lepote te dolenske podzemne krasotice, po prihodu iz jame jih čakala malica, nakar je bil še zabavni večer. Stkala so se nova prijateljstva, otrokom pa je ostala želja, da bi se tak izlet še kdaj ponovil. (Foto: J. Pavlija)

Salon za pse

NOVO MESTO — Pred slabega pol leta je Novo mesto in s tem vsa Dolenjska dobila prvo trgovino Vik z vsemi potrebščinami od kozmetike do hrane ipd. za živali — hišne ljubljence, pred slabim mesecem pa je v isti hiši (na Ulici talcev) Slavica Budja odprla salon za pse. Tudi ta je prvi in zaenkrat edini na vsem Dolenjskem, do sedaj so morali vsi lastniki voditi svoje štirinožne prijatelje k »frizerju« ali v Ljubljano ali na Čatež.

»To ni le salon za pudle, kot si to nekateri predstavljajo, ampak za čisto vse pse, od najčistokrvnejših, lovskih, do mešanec, ki bi jih lastniki radi imeli čiste in urejene, kakršni naj bi sicer vsi ti štirinožni hišni ljubljenci tudi bili. Lastniki lahko pripeljejo svojega psa — seveda po predhodnem naročilu — le skopat, da ne bo zamenjarjen, kakršnih je žal, še zelo veliko, ali pa tudi na striženje, pedikuro nohtov

Slavica Budja: »Veliko psov je zelo zanemarjenih!«

ipd., skratka na kompletno nego,« pravi Slavica Budja.

Tega dela se je novepečena »frizerka« za pse izučila pri znani zagrebški mojstrici, najboljši v Jugoslaviji, ki je z urejanjem psov pobrala že več mednarodnih priznanj. Njen naslov je Slavica Budja, ko se je pred časom v Nemčiji zanimala, kje bi se lahko naučila opravljati ta posel, ki jo zelo veseli. »Že od malega imam rada pse, vseskozi smo jih tudi imeli pri hiši in zelo me boli, ko vidim, da so mnogi psi močno zanemarjeni. Želela sem si kaj narediti, da bi bilo drugače,« pravi Budjeva, ki jo je veliko zanimanje lastnikov psov že takoj v začetku tudi iz tega razloga prijetno presenetilo.

Z. L.-D.

Samo še projektno povezovanje

Občina izstopa iz konference mest in območja Žumberak — Gorjanci

NOVO MESTO — V preteklosti, ko je bilo v modi povezovanje občin v jugoslovanske okvire, je tudi novomeška občina sodelovala v nekaj takih skupnostih. Bila je članica stalne konference mest Jugoslavije, skupnosti slovenskih občin, skupnosti spominskega območja Žumberak—Gorjanci in sveta dolenskih občin. Z naštevanjem in opisovanjem rezultatov takšnega povezovanja se ne bi posebno dolgo zamudili, o njih govori tudi dejstvo, da so nekatere skupnosti zaradi izstopanja članic celo razpadle in zanimanja za takšno povezovanje nasploh ni več prav veliko.

Novomeška občina naj bi na osnovi sklepa svoje skupščine zdaj izstopila iz stalne konference mest in občin Jugoslavije in iz skupnosti spominskega območja Žumberak—Gorjanci. Skupnosti slovenskih občin, ki je prenehala obstajati konec lanskega leta, pa so Novomeščani dali slovo že lanskega septembra. Večina slovenskih občin je iz stalne konference mest in občin Jugoslavije izstopila že lani hkrati z izstopom iz skupnosti slovenskih občin.

Skupnost spominskega območja Žumberak—Gorjanci je bila ustanovljena leta 1978, da bi v njej negovali sožitje med prebivalstvom sosednjih občin in izročila NOB ter pospešili enakomerni družbenoekonomski razvoj tega območja, ki spada med najbolj nerazvite tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. Zaradi družbenopolitičnih sprememb in tudi statusnih sprememb nekaterih članic, se zlasti pa zato, ker je občina Jastrebarsko (zaradi odkritja jame Javorika), v kateri je sedež skupnosti, prenehala sodelovati, je skupnost pozvala vse članice, naj se opredelijo do njenega nadaljnjega obstoja in delovanja v njej. Predsedstvo novomeške skupščine je ocenilo, da je takšna oblika povezovanja nefunkcionalna in zato naj bi novomeška občina izstopila iz te skupnosti. V bodoče naj bi bili Novomeščani

POPRAVEK

NOVO MESTO — V Prilogi v prejšnji številki Dolenjskega lista je bil objavljen pogovor s podpredsednikom novomeške vlade, »ministrom za gospodarstvo« Andrejem Kirmom o novomeškem vladnem programu. V uvodu pa je bila zapisana napoved podpredsednika občinske skupščine Branka Kirna, da se bo 11. oktobra začela vroča novomeška politična jesen, ker bodo tega dne delegati v občinski skupščini obravnavali vladni program. Z obema funkcionarjema, ki imata podoben priimek, nimamo sreče. Na poti od novinarskega rokopa pa do časopisa je kar nekaj vmesnih stopnic, na eni od teh je Branko Kirm postal Kirm, Kirnu, Kirnu in bralcem se opravičujemo za napako.

pubdubniki novih oblik projektne povezovanja med temi občinami za po-

OČISTILI BODO ŠMARJETO

ŠMARJETA — V tej krajevni skupnosti želijo enkrat za vselej opraviti s črniimi odlagališči in nesnago. V soboto, 13. oktobra, skupaj s Komunalno pripravljajo odvoz vsega, kar je ostalo pozabljeno in nemarno odvrženo. Čistilna akcija, ki so jo pripravili s šolarji, bo tekla od 8. ure naprej.

Kmečke žene združuje aktiv

Uspešno delo aktiva KZ Krka Novo mesto — Kmalu stalna prodaja dobrot kmečke kuhinje?

NOVO MESTO — V okviru novomeške Kmetijske zadruge Krka deluje tudi aktiv kmečkih žena, v katerega se zelo dejavno vključuje več kot 300 kmečkih žena in gospodinj iz vse novomeške občine. S ponudbo dobrot iz kmečke kuhinje so se nazadnje predstavile na nedavnem Tednu otroka, v okviru katerega je novomeška Zveza prijateljev mladine pripravila vrsto prireditev za otroke.

»Letos ima naš aktiv kmečkih žena za sabo že vrsto aktivnosti. Zelo dobro so bili obiskani razni tečaji, na primer kuharski in šiviljski, predavanje o vzgoji lončnic, seminar o prehrani prašičev itd. Vsi aktivni v občini, združeni v občinskem, so šli tudi na majske ekskurzije, v okviru katerih spoznavamo Slovenijo. Pozimi pa je bil dober odziv na organizirano kopanje v Šmarjeških Toplicah.

samezne naloge, vrednote NOB pa naj bi po tem predlogu ohranjale borbevske organizacije občin, ki so sedaj v skupnosti.

Z. L.-D.

VZGOJITELJI O PREDŠOLSKI VZGOJI

NOVO MESTO — Danes, 11. oktobra, se v Novem mestu začela trodnevno osmo posvetovanje vzgojnovarstvenih delavcev Slovenije, ki bo letos potekalo na temo Vzgojitelj-kreator predšolske vzgoje. Okrog 500 udeležencev iz vse Slovenije bo na njem iskalo poti za ustvarjanje boljših pogojev za kvalitetno vzgojo predšolskih otrok. Na današnjem prvem plenarnem zasedanju pričakujejo tudi ministrico Katjo Boh, ki bo govorila o razvojni viziji predšolske vzgoje.

Naše članice so se vključile tudi v razstavo Dobrote slovenskih kmetij, na kateri so se zelo dobro odrezale, saj so bile nagrajene. Po aktivih je bila organizirana tudi demonstracija malih gospodinskih aparatov Gorenja, za katere bomo organizirali še ugoden nakup,« pripo-

KMEČKE DOBROTE — Preko sto članic nasploh zelo dejavnega aktiva kmečkih žena KZ Krka Novo mesto se je vključilo tudi v prodajo dobrot iz kmečke kuhinje v okviru novomeških prireditev ob Tednu otroka. Stojnico je pomagala vsaki pripraviti mentorica aktivna Katarina Vovk (na sliki levo), z njimi pa je postregla Tonka Drašler iz straskega aktiva. (Foto: Z. L.-D.)

veduje Katarina Vovk, mentorica aktivne kmečkih žena in tudi pospeševalka za rejo prašičev v novomeški KZ Krka, ki je zelo zadovoljna, da se aktivni, v katerih so včasih delale le starejše kmečke ženske, danes močno pomlajujejo.

V okviru prireditev ob Tednu otroka v Novem mestu od 1. do 8. oktobra so članice aktiva kmečkih žena ob pomoči občine na stojnici na novomeškem Glavnem trgu organizirale prodajo dobrot iz kmečkih kuhinj: domačega kruha, potic, zavitkov, piškotov, rolad in podobnega. Sodelovalo jih je preko sto. Z dobrotami obložena stojnica ni samevala. V bližnji prihodnosti si želijo urediti stalno prodajo teh kmečkih dobrot v eni od trgovin Kmetijske zadruge, za to naj bi se vsaka gospodinja, ki bo vključena, specializirala na pripravo ene vrste dobrote. To naj bi bila ena od dopolnilnih dejavnosti kmečkih gospodinjstev, ki jih je zdaj še čisto premalo.

Z. L.-D.

19 VLOG ZA VRNITEV PREMOŽENJA

METLIKA — Poziv vsem prejšnjim lastnikom, dedičem in pravnim naslednikom podražavljenega oz. podružbljenega premoženja, naj priglasijo svoje pravice do gozdov, kmetijskih zemljišč in drugih nepremičnin v metliški občini, ki so jim bile odvzete na podlagi raznih zakonov in drugih aktov, so konec julija razobesili na občinski oglasni deski ter po krajevnih skupnostih. Do prejšnjega tedna je svoje pravice do odvzetih oziroma zaplenjenih nepremičnin na oddelku za družbenoekonomski razvoj na metliški občini priglasilo 19 ljudi. V največ primerih gre za odvzeto zemljo, bivši lastniki oziroma njihovi dediči pa so priglasili tudi pravico do treh hiš. Na občini se sprejemajo prijave, vendar opozarjajo, da teh stvari ne bo moč začeti reševati, preden ne bo sprejet ustaven zakon, razen za zadeve, ki niso sporne in kjer je na primer odvzeto zemljišče v občinski lasti. Da tak glas res da-leč seže, pričča tudi priglasilec, ki je prišla iz Bitole.

A. BARTEJ

ZAKLJUČNA DELA — Vaščani zasipujejo še zadnje metre vodovodnih cevi v Stranski vasi. Položene so dobesedno v kamen, saj je bilo za izkop jarka porabljenih kar 330 kg eksploziva. (Foto: T. J.)

Voda že oktobra

Težavna gradnja vodovoda v Stranski vasi

STRANSKA VAS — Te dni so po tihnele številne detonacije pri gradnji vodovoda v naselju Stranka vas in vaščani so se lotili zakopavanja še zadnjih metrov vodovodnih cevi sekundarnega voda, predno se bodo lotili kopanja jarkov za posamične priključke. Gre za letošnji del izgradnje vodovodnega omrežja v krajevni skupnosti Birčna vas.

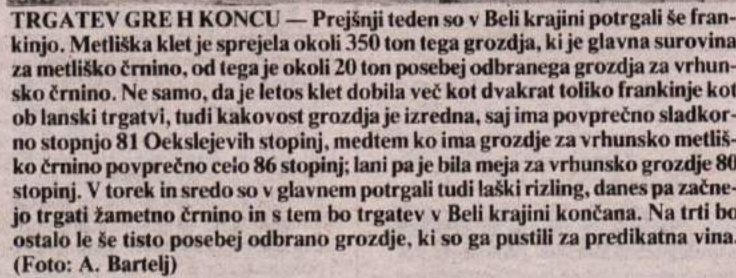
Del sekundarnega voda, preko katerega bo do konca tega meseca dobilo vodo 40 gospodinjstev, je dolg dva kilometra. Pri delu je bilo porabljenih kar 957 vžigalnih kopic — to pomeni prav toliko zvrtnih lukenj — in 330 kilogramov eksploziva. Minirali so strokovnjaki iz Cestnega podjetja, strokovno nadzorstvo del izvaja novomeška Komunalna, vse ostalo pa so že ali pa še bodo opravili krajsani sami. Njih bo napeljava, po podatkih, ki jih je dal predsednik gradbenega odbora Pavle Golob, veljala skupno 10.500 din, pri čemer lahko 3.500 din poravnajo z delom, ostalo pa v gotovini v petih obrokih.

»Zagretost pri opravljanju del je precej različna,« pravi Pavle Golob in navaja, da so nekateri krajsani od začetka del konec avgusta opravili že več kot 150 ur dela, drugi pa precej manj, pri tem pa poudarja, da bo na koncu vendarle urejeno tako, da bo porazdelitev bremen pravična. »Žal v sedanjih fazi izgradnje vodovodnega omrežja v krajevni skupnosti višje ležeče domačije v vasi še ne bodo dobile vodovoda, temveč morajo počakati na izgradnjo prečpališča in rezervoarja na Ušivcu. Takrat bo dobila vodo cela Stranska vas, prav tako pa tudi Jama, Gorenje in Dolenje Lakovnice in Birčna vas,« pravi predsednik gradbenega odbora Pavle Golob.

T. J.

VEČ KRVI KOT LANI

NOVO MESTO — Odkar so sprejeli zvezni zakon o delovnih razmerjih, ki kvodajalcem določa dva prosta dneva ob odvzemu krvi, je število kvodajalcev na novomeški transfuzijski postaji močno naraslo. V osmih mesecih je bilo zbranih 1.373 litrov krvi, kar je za 260 litrov več kot v enakem obdobju lani. Poseben naval na postajo je ob četrtnih, kar je razumljivo, saj imajo kvodajalci tako podaljšani vikend. Na Rdečem križu so zadovoljni še posebej zato, ker krvi ne manjka in kvodajalcev ni potrebno na to človekoljubno dejanje klicati po telefonu.

TRGATEV GREH KONCU — Prejšnji teden so v Beli krajini potrgali še frankinjo. Metliška klet je sprejela okoli 350 ton tega grozdja, ki je glavna surovina za metliško črmino, od tega je okoli 20 ton posebej odbranega grozdja za vrhunsko črmino. Ne samo, da je letos klet dobila več kot dvakrat toliko frankinje kot ob lanski trgatvi, tudi kakovost grozdja je izredna, saj ima povprečno sladkorno stopnjo 81 Oekslejevih stopinj, medtem ko ima grozdje za vrhunsko metliško črmino povprečno celo 86 stopinj; lani pa je bila meja za vrhunsko grozdje 80 stopinj. V torek in sredo so v glavnem potrgali tudi laški rizling, danes pa začnejo trgati žametno črmino in s tem bo trgatve v Beli krajini končana. Na trti bo ostalo le še tisto posebej odbrano grozdje, ki so ga pustili za predikatna vina. (Foto: A. Bartelj)

Zadnja solidarnostna stanovanja?

Se zaplet s solidarnostnimi stanovanji vendarle bliža koncu? — Resničnost je bolj ironična od ironije — Naj vsaj na koncu zmaga pravica

METLIKA — Kaže, da se ne bo uresničila pred časom v našem časopisu ironično zapisana napoved, da bodo morda za letošnji občinski praznik, konec novembra, ob prvi obletnici »predaje namenu« novega metliškega stanovanjskega bloka, razdelili tudi 13 solidarnostnih stanovanj v tem 22-stanovanjskem bloku. Ironija je bila povsem nepotrebna oziroma, boljše povedano, resničnost je bolj ironična od ironije. Če bi se stvari odvijale po najboljši možni varianti, bi bila ta stanovanja razdeljena do konca tega leta.

Metliški župan Branko Matkovič je namreč zadržal sklep stanovanjske komisije o prednostni listi za dodelitev solidarnostnih stanovanj, o čemer smo pred časom že pisali. Ta komisija je namreč zelo po svoje sestavila prednostno listo. Kriteriji, ki jih je določila, po mnenju župana, sicer diplomiranega pravnika, ki je imel na svojem prejšnjem delovnem mestu v Beti precej opravka tudi s stanovanjskim področjem, niso vzdržali zakonskih določil. Komisija je delala precej »po domače«. Enkrat je bilo to, da je imel eden od prosilcev prijaviteljo obrt, izločilni dejavnik, drugič spet ne, za lastništvo stvari sploh niso bile jasne. Da ne govorimo o tem, da ta komisija zaradi uki-

nitve interesnih skupnosti sploh ni bila več zakonita.

Kot zahteva statut občine, je predsednik občinske skupščine sklep o zadržanju izvršitve dal na prvi seji v presojo in odločitev delegatom občinske skupščine. Delegati so brez pomisleka potrdili njegovo odločitev. To resda pomeni, da bo do nadaljnjega teh 13 solidarnostnih stanovanj v novem metliškem bloku praznih, hkrati pa daje jamstvo, da bodo ta stanovanja razdeljena po enotnih in za vse enako veljavnih merilih. Hkrati s tem, ko je skupščina potrdila predsednikovo odločitev, so namreč sprejeli tudi osnutek novega pravilnika »o pogojih in merilih za pridobitev solidarnostnih stanovanj in kreditov iz

sredstev solidarnosti v občini Metlika«. O tem je bilo na seji precej govora. Nekateri delegati so predlagali, naj bi poslednje stanovanja, zgrajena s solidarnostnim denarjem, razdeljevali po sistemu »leasing«, tako da naj bi jih dobitniki odplačevali naslednjih 10 ali 20 let, odvisno od njihove plačilne sposobnosti oziroma socialne ogroženosti. Tiste

• V razpravi je nov pravilnik, po katerem naj bi razdelili tudi teh 13 solidarnostnih stanovanj. Morda bodo to res zadnja stanovanja v Metliki, zgrajena s solidarnostnim denarjem, vendar naj bo vsaj ta razdeljena po kar se le da pravičnih kriterijih. Naj (vsaj na koncu) zmaga pravičnost.

»luknje« v Metliki, ki so do sedaj prislekome služile za pridobivanje točk za solidarnostna stanovanja, pa naj bi kar zazidali.

A. BARTEJ

Ena gospa je rekla, da Bojanku v Novem mestu niso mogli službe. Najbrž zato, ker je pot na oblast polovici sedanjih velj...

ZABELEŽENJE VSE NEPRAVILNOSTI

NOVO MESTO — Na nedavnih konvenciji je novomeški Marjan Dvornik napovedal, da novomeški občini oblikovana postrokovna oz. delovna skupina, zabeležila vse medvojne in povojne boje in nepravilnosti pri nas. O naj bi se ljudje, ki kaj vedo, pomena tako imenovanih vaških »nikov«, ali imajo celo kakšno gradščudnih« medvojnih pobojih, o njih likvidacijah pa o sumljivih procesih. Tudi v novomeški občini bili dachauski procesi in sumljivitčni procesi še po letu 1948, na še ne tako daljnega leta 1978. Na lo« naj bi spravili tudi takšne aferje bila »afera Seničar«, podobni bilo še nekaj. Kopanje po naši krat umazani preteklosti se bo t daljevalo. Naj bo po svoje še ta trebno, žal ne bo prineslo niti dro našega vsakdanjega kruha, ki si mnogi zagotavljajo z vse večjimi že nepremagljivimi težavami.

RAZGOVORI O NOVI USTAVI

NOVO MESTO — Jutri, 12. bra, bo slovenska skupščina obrala osnutek nove ustave suverentne bilke Slovenije. Na to temo bo 17. oktobra, ob 19. uri v sejni s vomeškega hotela Metropol o miza. Razgovor bosta vodila pri nik novomeške skupščine Marjan nik in predsednik izvršnega sveta jan Kovačič, predvidene spremembe pojasneval tudi gost okroglo dr. Anton Stres. Vabljeni!

Sprehod po Metliki

V TEDNU OTROKA JE METLIŠKA mularija risala z b kredami po pločnikih in cestah, opozorila starejše na previdnost in nešjo vožnjo po mestnih trgih, ulicah. Na sprejemu pri župani mladi poudarili, da bi morali mladi postaviti radar tudi na Cestno in enotnosti, in sicer na predelu od Badovinac pa tja do samopostrežvine pri semaforju.

NA NEDAVNEM SEMINARU TRGU SVOBODE V METLIKI med občajnimi prodajalci znašli hi, ki so prodajali ure, punčke, seče, nože, jedilne pribore, daljnogilke za zrak, fotografske aparate, zistorje in drugo. Kupcev je bilo veliko, kar se ne gre čuditi, saj je vsi dokaj poceni.

VSE VEČ JE ZASEBNIKOV dajajo svoje izdelke pred vhodi v organizacije. Praksa je že, da se pojavijo dan po plači, ko ima delavci red v žepu še kaj evenka. Nepravosamezniki porabijo zaradi mčen cen kar dober del svojega osebnoodhodka, tako da ob koncu meseca čajo žepa za najnujnejše: mleko in kruh.

PO METLIKI KROŽI ŠAL zamenjali na ozaljski bencinski napis INA z napisom NDH. Tisti pripravljeni verjeti, saljavec pomeni NDH — naftni derivati.

Kratka večnost pesnika Zlobca

Pesnik Ciril Zlobec je v Kočevju predstavil svojo najnovejšo zbirko

KOČEVJE — Literarni večer pesnika Cirila Zlobca z naslovom «Moja kratka večnost» (kar je naslov njegove zadnje pesniške zbirke) je bil 2. oktobra v Kočevju. Organizirala ga je knjigarna Državne založbe, posvečen pa je bil razstavi občine Kočevje, 3. oktobra. Ob tej priložnosti je knjigarna tudi razstavila vsa Zlobčeva knjižna dela, ki so izšla doslej.

Ciril Zlobec je povedal, da so pesniki posebne vrste ljudi. Ujamejo in zaznajo tiste trenutke življenja, ki jih drugi ne zajamejo ali občutijo tako kot pesniki. Iz njega pa je pogosto tako v pesmih kot v komentarjih spregovoril o politiki, saj je med drugim dejal, da je jalovi prepričani o tem, kaj je pomembno: gospodarstvo, zdravstvo, šolstvo, kultura itd. Pomembno je vse, je zatrdil. Med komentiranjem naslova zbirke večera ter pesmi, ki jih je prebral, je povedal, da sta tak naslov njegovi zbirki

ZIMSKE KULTURNE PRIREDITVE

ČRNOMELJ — Te dni v Črnomlju pripravljajo program kulturnih prireditev za zimsko kulturno sezono 1990/91. Znano je že, da bosta v tem času v Črnomlju dve dramski predstavi in ena mladinska gledališka prireditev, če pa bo zanimanje, bo ZKO lahko pripravila proslave za 29. november in 22. december in ob drugih praznikih. V Semicu in Črnomlju bodo razstavili slike, ki so nastale na slikarski koloniji, ki je bila te dni v Semicu. Več likovnih razstav načrtujejo v črnomljski galeriji Miniart, med drugim razstavo umetniške fotografije in Germove male plastike. Več prireditev pripravljajo tudi črnomljski mladinci.

ZA ENAKO DELO RAZLIČNO PLAČILO

BREŽICE — Brežiški šolniki se nikakor ne strinjajo s trditvijo, da njihove učitelje naraščajo bolj kot v gospodarstvu. V osnovnem šolstvu imajo na primer še januarске plače, deleži so bili 4-odst. zvišanja v aprilu. Opozarjajo, učiteljem postavljajo vedno višje zahteve, tudi glede izobrazbe, medtem ko učilno ostaja isto. Velike so tudi razlike med osnovnošolskimi učitelji v posameznih občinah, čeprav morajo povsod pravičljivo enako delo. V sosednjih občinah imajo tako ob enakih pogojih tudi za polovico večje plače.

Kultura, ki je ne vidimo

Spomeniško varstvo, muzejska dejavnost

BREŽICE — Med kulturne dejavnosti v občini sodijo tudi take, ki sicer niso neposredno na očeh javnosti in imajo takega odmeva kot na primer gledališka ali glasbena dejavnost ter delovanje ljubiteljskih kulturnih skupin. Med te, a pomembne dejavnosti sodijo Posavski muzej v Brežicah, ki vodi za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in Spominski park Trebče.

Posavski muzej odkriva, zbira in odpravlja premično kulturno dediščino, jo razstavlja in proučuje ter jo razstavlja na razstavah. Vzdržuje tudi spomeniško dediščino v obiskovalni muzejski hiši, baročnega pohištva in predmete kulturne dediščine od 15. do 19. stoletja. V galeriji muzeja pripravljajo občasne razstave likovnih in kiparskih umetnikov.

Muzejske dejavnosti opravlja na območju celotnega Posavja. Na področju arheologije tako nadaljuje z deli v dolovski jami in z zaščito arheoloških spomenikov antičnega najdišča v R-

goncah pri Dobovi. Z etnološke strani opravlja raziskovalno nalogo o tradicionalni obrti na območju Bizeljskega, Kapel in Artič, sicer pa muzej pripravlja še monografijo o Kozjanskem okraju in nadaljuje z zbiranjem gradiva o zlatih oltarjih v Posavju. Tudi spomeniškovarstvena dejavnost, ki jo opravlja Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in Spominski park Trebče, ima velike obveznosti. Med njimi so nekateri nujni posegi na bizeljskem in piščekem gradu, ureditev domačije v Križah, izdelava osnovne dokumentacije za brežiški grad, obnova kapele in nadaljnji posegi v zapuščen park pri gradu Mokrice ter priprava za obnovo fasade na cerkvi sv. Roka v Brežicah.

B. D.

Da kultura ne bo »zmrznila«

Če ne bo dodatnega denarja, bo kulturna dejavnost v črnomljski občini do konca leta zamrla — Centralno ogrevanje kulturnega doma

ČRNOMELJ — Če ne bodo kar se da kmalu popravili prispevne stopnje za kulturo oziroma, po novem, zagotovili denar iz občinske »blagajne«, bo kulturna dejavnost v črnomljski občini za letošnje leto zamrla. Občinska kulturna skupnost tako rekoč nima niti prebita pare več.

Kako je do tega sploh lahko prišlo? Najprej so se ušeli že pri načrtovanju kulturne dejavnosti oziroma potrebne denarja zanjo za letošnje leto. Vendar bi to še nekako prenesli, a so ob akciji za razbremenitev gospodarstva kulturno dejavnost v občini sploh; če ga ne bo, bo to do konca leta povsem zamrla. Predvsem manjka denarja za delo kulturnih in drugih društev, ki jih združuje Zveza kulturnih organizacij, kjer se za marsikoga odvijajo osnovna kulturna dejavnost v občini. ZKO je še v posebej težkem položaju, kajti bila je organizatorica jurjevanja, ta prireditev pa je letos prinesla izgubo.

Kulturno v črnomljski občini pa je letos doletela še ena »nesreča«. Končno so se lotili več ko potrebne ureditve ogrevanja črnomljskega kulturnega doma, tega pa pri načrtovanju kulturne dejavnosti za letošnje leto niso predvideli. Je pa res skrajni čas, da dobi črnomljski kulturni dom ustrezno ogrevanje, saj je ne-

znosno mrzel dom pozimi odvrčal ne samo obiskovalce, ampak tudi nastopajoče. Gledališki ansambli pa tudi posaj-

• Denar pa potrebujejo tudi za kulturno dejavnost v občini sploh; če ga ne bo, bo to do konca leta povsem zamrla. Predvsem manjka denarja za delo kulturnih in drugih društev, ki jih združuje Zveza kulturnih organizacij, kjer se za marsikoga odvijajo osnovna kulturna dejavnost v občini. ZKO je še v posebej težkem položaju, kajti bila je organizatorica jurjevanja, ta prireditev pa je letos prinesla izgubo.

mezni umetniki so dali vedeti, da v takih razmerah ne bodo več nastopali v Črnomlju. Tako so letos začeli urejati centralno ogrevanje doma. Primerno

Za teden dni našel dom

Ob tednu slovenskega filma v Novem mestu

NOVO MESTO — Prejšnji teden je slovenski film, ki je hof strošek in brezdomen kot spoštovan in ljubljen gost v kinematografiji širom po Sloveniji, domov v Novem mestu, kjer prizadevni ljubitelji filma v Odboru za film pri Zvezi kulturnih organizacij kot edini v Sloveniji, če izvzamemo Celje, kjer poteka vsako leto festival slovenskega filma, pripravljajo slovenskemu filmu posvečeno prireditev — teden slovenskega filma. Letos je bila prireditev že petnaesti.

Slovenski film je v Novem mestu doživel vse tisto, kar se je v zadnjih časih izkazalo kot njegova usoda in prekletstvo. V prvi vrsti seveda žalostno dejstvo, da je brez gledalcev. Ima sicer nekaj ljubiteljev, vendar pa jih je premalo, da bi lahko govorili o kakšni omejeni vredni gledanosti. Film sploh nima več tiste veljave in priljubljenosti, kot jo je imel včasih, ko na prizorišču še ni bilo televizije s spremljajočim videom, vendar pa je slovenski film še posebej močno prizadet v tem pogledu. Dvorana v Domu kulture je bila ob večernih predstavah hof prazna kot polna — s častno izjemo uvodne predstave, na kateri se je

z gledalci pogovarjal gost prireditelje režiser Jure Pervanja, in Roharjevega filma V eter v mreži, ki je pritegnil nekaj več ljudi.

Povsem drugače je bilo s šolskimi predstavami. Dvorana je bila v dopoldanskih urah, ko je tekel program za šolarje, vsakič polna, mlade oči pa so slovenski film spremljale tudi z več pozornostjo in veselja. In če ne drugega, si je že zaradi teh dopoldanskih predstav teden slovenskega filma v Novem mestu prisluzil dobro oceno. Če bi se kje drugje toliko naredili za populariziranje slovenskega filma, kot se trudijo v Novem mestu, bi se morda slovenskemu filmu le začeli pisati drugačni, boljši časi.

M. MARKELJ

NOVI KNJIŽNI IZPOSOJEVALIŠČI

ČRNOMELJ — Črnomljska matična knjižnica ima že izposojevališča v Semicu in Vinici, konec tega meseca, 28. oktobra, ga bodo odprli še v Starem trgu, 25. novembra pa v Adlešičih. Predvideno je še knjižno izposojevališče v Dragatušu.

KOŠIRJEVE UMETNINE NA OGLED — V Domu JLA v Ribnici so v počastitev dneva topničarjev odprli 38. samostojno razstavo kiparja Draga Koširja iz Jelovca pri Sodražici. Kipar, ki ima v svoji zbirki že več kot 1.300 umetnin, je svojo prvo razstavo pripravil leta 1971 v Ribnici. Razstavo je odprl predsednik izvršnega sveta občine Ribnica Janez Henigman, pokroviteljstvo nad razstavo pa je prevzela delovna organizacija Inles. (Foto: M. Glavonjič).

Slab obisk na koncertu

Sevničani Kellyja (ZDA) — saksofon in Goriška (klavir) vseeno niso razočarali

SEVNICA — Sevničani so pretekli teden zamudili lepo priložnost, da v domači dvorani prisluhnejo sicer dokaj zahtevni in težko razumljivi sodobni glasbi. Navkljub poraznemu obisku pa sta se mlada, a že mednarodno dobro uveljavljena mojstra — Američan John Edward — Kelly (saksofon) in Bojan Gorišek (klavir), doma iz Loke pri Zidanem mostu, potrudila na prvem koncertu iz cikla krajshe slovenske turnee, kot da bi nastopala pred polno dvorano.

Kelly nam je sicer po končanem približno polurno uro dolgem koncertu izjavil, da niti ni pomembno, ker je bilo poslušalcev malo, saj so bili prisotni toliko bolj »dobri«. Zatorej Kellyjeva izjava v smislu »malo publike, pa ta dobra« bolj izzveni v nekakšno opravičilo nič krivemu organizatorju koncerta — sevniški Zvezi kulturnih organizacij. Povejmo, da Kelly od leta 1982 živi v Nemčiji, koncertira pa po Skandinaviji, skoraj vseh zahodnoevropskih deželah, v ZDA in Braziliji. Snemal je že za številne radijske in televizijske hiše, leta 1988 pa je tudi izšla njegova CD-plošča s posnetki sodobnih skladb za saksofon in klavir. Kelly predava glasbeno teorijo, estetiko, zgodovino in akustiko saksofona na različnih evropskih in ameriških univerzah. Zato seveda tudi v

Sevnici ni zamudil priložnosti, da pretežno mlademu občinstvu iz vrste sevniške glasbene šole s priložnostnim komentarjem približa glasbo, ki sta jo igrala z Goriškom.

Bojan Gorišek igra skoraj izključno glasbo 20. stoletja. Po končanem študiju (nazadnje pri Herbertu Henku v Kölnu) deluje kot samostojni umetnik. Sodeloval je z Lucianom Beriom, Vincom Globokarjem in Jane Manning ter snemal za RTV. Kot nam je povedal, je posnel prav pred kratkim pri ljubljanskem Helidonu CD-ploščo s skladbami Crumba, Messiaena, Kumorja in Stibila, čez kakšen mesec pa naj bi izšla še druga njegova CD-plošča, ki jo je posnel v Berlinu pri tamkajšnji RTV hiši.

P. PERC

Črnomelj: veliko šol, malo denarja

Od strehe do računalnika

ČRNOMELJ — V šolstvu denarja kronično primanjkuje, saj so potrebe vedno večje od možnosti. Prav te dni ugotavljajo, kaj vse je potrebno storiti za vzdrževanje sedmih osnovnih šol v črnomljski občini in koliko ter kakšne opreme tem šolam primanjkuje. Seveda ni rečeno, da bodo vse, kar bodo ugotovili, šole tudi dobile, kajti če sploh kaj bo, je v prvi vrsti odvisno od tega, ali bodo za osnovno šolstvo v občini dobili kakšna dodatna sredstva.

Stanje na tem področju je res žalostno. Tako je precej dotrajana stavba osnovne šole Mirana Jarca v Črnomlju, kjer bi bilo treba obnoviti streho in okna; šola tudi nima kombija. Pri šolah v Loku in Semicu bi morali urediti obratnišče za avtobus, kajti vozačev je veliko in vsakodnevno manevriranje avtobusov na tesnem prostoru je nevarno za otroke. Šolski kombiji so skoraj na vseh šolah, ki jih imajo, dotrajani. V črnomljski srednji šoli bi radi uredili sodobno računalniško učilnico, za kar bojo namenili del svojega denarja, računajo pa tudi na pomoč iz občine in republike.

A. B.

Kako drugačen človek je pesnik

Literarni večer ob obletnici novomeške pomladi — Razgovor z ustvarjalci

NOVO MESTO — Pošteno povedano, poslušalce se na literarnem večeru in razgovoru s pesniki prejšnji petek zvečer v novomeški študijski knjižnici Mirana Jarca, posvečenem obletnici novomeške pomladi, ni ravno gnetlo, pa tudi vsi najavljeni gostje se niso pojavili ored zbrano publiko.

Tisti, ki so prišli in prebrali svoje pesmi, to so bili Janez Kolenc, Ivan Zoran, Miro Gutman, France Režun in Ivan Gregorčič, pa morajo biti kljub temu zadovoljni, saj je njihovim stihom prisluhnila pretežno mlada publika, kar za podobne prireditve ni ravno značilno. Pri-

reditelj bi novomeški pomladi in navzočim storil še večjo uslugo, če bi med nastopajočimi vrstili tudi kako ime iz mlajše generacije. Ne samo zato, ker bi to bilo publiki primereno, ampak tudi zato, ker je bila glavna značilnost novomeške pomladi prav mladost, novost in sve-

kultura in izobraževanje

Za drobce bogatejši

Razstava v Dolenjini izložbi — Drobničarija, ki je lahko pomembna

NOVO MESTO — V veliki izložbi Dolenjine trgovine Tekstil na zelo frekventnem delu Glavnega trga so v sredo, 3. oktobra, med oblačila in druge prodajne izdelke postavili zanimivo razstavo glasbil. Razstavo je postavila aranžerka Dolenjke Jožica Medle.

Razstavljena so najrazličnejša glasbila, od preprostih ljudskih, kot so piščali vseh vrst, do klasičnih glasbil, kot sta violina ter klarinet, vmes pa je najti tudi eksotična glasbila iz Kitajske in Ugande. Gre za izbor glasbil iz bogate zasebne zbirke, ki obsega preko 150 glasbil iz vseh koncev sveta in je last Mladena Škrbiča iz Novega mesta. Škrbič zbira glasbila že dolgo vrsto let, med dragocenejšimi primerki njegove zbirke pa je tudi violina iz domnevno Stradivarijeve delavnice, ki pa, povsem razumljivo, ni razstavljena.

Zamisel takšnih razstav vsevsekor velja pozdraviti. Ne gre samo za dobro izrabo frekventnega prostora in temu primerno veliko možnost posredovanja najrazličnejših kulturnih dobrin, gre tudi za drobce v oživiljanju, lahko bi rekli zdaj precej zanemarljivega prostora Glavnega trga, katerega vrednote so pokopane pod neustreznim prometnim in trgovinskim režimom. Dalo bi se tudi reči kakšno besedo o popestritvi Glavnega trga, o večji turistični privlačnosti, ki jo navsezadnje le tvori veliko drobnarija, da o drobnih, ki lahko ustvarijo bogatejšo kulturno podobo mesta, sploh ne govorimo. Zares, drobna stvar, ki pa ima stik s pomembnejšimi razsežnostmi.

Ravno zaradi tega je treba izreči tudi drobce kritike, in sicer tale: imena glasbil bi morali napisati pravilno. Izrazi, kot so horna in pamska frula, ne sodijo pred oči javnosti.

M. MARKELJ

MANJ DENARJA ZA UČITELJE

METLIKA — Na nedavnem sestanku izvršnega odbora Zveze kulturnih organizacij Metlika je tekla beseda tudi o honorarnih. Po burni izmenjavi mnenj je prevladalo stališče, da prejme vadiitelj 125 dinarjev na uro. Iz pogodbe bosta izvzeti metliška in podzemeljska osnovna šola, kjer bodo učitelji vodili izvenšolske kulturne dejavnosti za znatno manjši denar. Razlog je seveda v tem, da šoli nimata denarja, zadeva pa nehoti pokaže tudi na to, kako družbe vrednosti učitelje in njihovo delo.

POEZIJA IN PESNIK — Tako bi lahko naslovlili literarni večer v novomeški študijski knjižnici, kjer so svoje pesmi brali Janez Kolenc, Ivan Zoran, Miro Gutman, France Režun in Ivan Gregorčič (od leve proti desni), potem pa se s publiko odprto pogovorili o svojem ustvarjanju. (Foto: T. J.)

T. JAKŠE

Država v državi pokazala obraz

Vojaška zasedba nekdanjih prostorov štaba teritorialne obrambe Slovenije je dokončno sula teorijo o podružbljanju politike in tako o podružbljanju državne obrambe na jugoslovanskih tleh, če je v tako teorijo sploh kdaj kdo verjel. S starim besednjakom bi lahko rekli, da je vdor armade v prostore bivše TOS jasno potrdil, da je armada vsa tista leta iluzij o njej sistematično razvijala proces »antipodružbljanja«, saj je vojaški stroj nastopil 5. oktobra letos v središču Ljubljane brehibno in se ni oziral na (ne)juradne proteste iz suverene države Slovenije.

Armada poteza, o kateri se govori kot o puču, nesporno izpričuje pripravljenost vojske, da pokaže svoj pridobljeni položaj v državi. In v tem, ko je pripravljena povedati, kdo na ozemlju bivše SFRJ kaj pomeni, se zdi, da Jugoslovanska ljudska armada pomeni državo v državi. Zakonske definicije, kaj je armada v Jugoslaviji, so ta hip manj pomembne, ker je v ospredju predvsem dejanska vloga vojske v vsakdanjem življenju Slovenije.

Zdi se vsaj, da je armada z omenjenim posegom prekoračila pooblastila. Toda nasvezadnje bi pomenila prekoračitev pooblastil še celo ugodno dejstvo. Veliko slabše bi namreč bilo, če je armada ravnala povsem v skladu z dokumenti, za katere sicer ne ve niti javnost niti slovenska oblast, vendar imajo moč veljavnega pravnega predpisa. V tem primeru bi se dogodki v ljubljanski Prežihove ulice lahko ponovili v sicer spremenjeni, a nič manj srhljivi podobi še kje drugje. Utegnili bi se pojaviti kot ukaz, po katerem bi si armada zastražila slovenska podjetja, ki so desetletja proizvajala za vojsko. Za tako imenovano namensko proizvodnjo, katere obseg je narekovala JLA, se je sicer vedelo, a se tega ni obšlo na veliki zvon. O vojaško industrijskem kompleksu, ki drži pokonci številna gospodarstva, se je sicer govorilo, vendar do nedavnega nikoli o jugoslovanskem, ampak samo o ameriškem in kvečjemu o sovjetskem.

• **Toda kar zadeva nove vojaške poteze, ki bi zbujale srh, je nemara potrebno verjeti slovenskim resornima ministroma Janšiču in Bavčarju, ki pravita, da se razmere umirajo in da se bodo suverena Slovenija na eni ter armada in jugoslovanska zvezna oblast na drugi strani zdaj pogovarjale.**

M. LUZAR

Stiske družbe in staršev plačujejo otroci

»Duša je neotipljiva in se ne vidi z očmi, a je ranljiva in včasih hudo boli«. Ta verz znanega slovenskega mladinskega pesnika Nika Grafenauerja so si vzeli za iztočnico v novomeški zvezi prijateljev mladine za okroglo mizo o otroku v stiski, organizirani v tednu otroka. In teh otrok v stiski, z občutkom nejasnega strahu in brezizhodnosti, je danes pri nas žal vse več.

Udeleženci okrogle mize, med katerimi je bil tudi cel razred dijakin »pedagoške gimnazije«, so nanizali celo vrsto spoznanj, ugotovitev, resnic o otrocih v stiski. Na primer: problematični otroci, otroci v stiski prihajajo iz problematičnih družin, družin v stiskah. In tudi teh je danes vse več. Naglo poslabševanje socialnega položaja, ko se vse več družin ubada s povsem ekstenznimi problemi, vse manjša gotovost zaposlitve in podobno seveda vpliva na starše, katerih stiske se v veliki večini povsem razumljivo prenašajo na otroke in poznajo v ravnanju staršev do otrok. Večina njih je tudi preponosna, da bi iskala in prosila pomoči. Žal najdražje plačajo te starševske in družinske stiske otroci, prav neverjeto je, koliko nesreče lahko

otrok »pokasta« že v najrosnejših letih, ko se z velikimi koraki oblikuje v osebnost. Težko je biti srečen in dober roditelj, če si nesrečen človek, na katerega pritiska vse več čedalje težje rešljivih problemov; težko je vlivati optimizem, če si sam brezvoljen.

Hkrati ko se tako šola kot družina vsaka po svoje trudita lajšati in odpravljati otrokove stiske, jih lahko, in nemalokrat tudi jih, povzročata. Prevelike zahteve staršev, ki jih otrok ne more izpolniti, so na primer lahko vir nerazrešljive otrokove stiske, ki lahko pripelje celo do samomora že v rosnih letih, in take primere v Sloveniji že imamo. Lahko verjame, da tretješolec vztrajno dopoveduje tovarišici, da ne bo nesel domov lista, na katerem je dobil za nalogo »samo« tri, ker bo mama dobila histerični napad? Verjemite! Sicer pa je to le en droben primer, kako lahko starši s prevelikimi ambicijami spravljajo svoje otroke v stisko. To lahko dela tudi šola s svojimi ocenjevalnimi konicami, čeprav je tudi tu vendarle toliko odvisno od posameznega učitelja, na splošno pa naj bi se zadeve popravile s prenovo šole. Od posameznega učitelja je prav tako največ odvisno, koliko bo tudi vzgojitelj, koliko bo skozi učenje otrok le-te tudi vzgajal in izobraževal za življenje. Odnosi med ljudmi, komuniciranje in reševanje problemov (med seboj, s starši itd.) pa tudi spolnost, načrtovanje družine, simpatije itd. so stvari, ki jih je v šolah večinoma povsod čisto premalo, bilo pa bi nujno, da bi se otroci oz. mladostniki o njih pogovarjali in (po)učili. A vse to so seveda delikatne stvari, kot so delikatni odnosi med ljudmi, zato se jim večina raje izogne, tako staršev kot učiteljev, »kasirajo« pa spet otroci.

Stiske mladostnikov na primer izvirajo tudi iz tega, ker ne vedo, zakaj hoditi v šolo, ko so že zdaj brez dela ljudje z diplomami; ker jim je šola celo že spet nedosegljiva, ker je štipendij vse manj, napovedujejo pa celo šolnino. Skratka stiske, stiske, na vseh koncih in krajih. To družbo, to oblast čaka resnično veliko dela, da bo stvari pomaknila proti njihovim mestom. Če se družine ubadajo z vprašanjem, kako preživeti, premnoge stvari, nujne s stališča preživetja naroda, ne pridejo na vrsto.

To pa je seveda zelo slabo. Prostor za tiste mladostnike, ki so v družini celo telesno ogroženi, telefon za klic v stiski, več prostovoljnega dela za dobro otrok, ki so vse bolj prepučeni sebi in ulici itd., so v postavljanju stvari na svoje mesto, to bi zmanjšalo tudi stiske družin in otrok, le obrobne stvari. Ampak danes v Novem mestu niti nič od tega ni mogoče izpeljati! Z.LINDIČ-DRAGAS

Jedrsko ni začetek in konec ekologije

Je JE krško samo velika politična kost, ki jo bomo po malem vsi glodali in pri tem pozabljali na ostale probleme? To vprašanje se zdi dokaj upravičeno, kajti v zvezi z našo prvo in edino in nemara tudi zadnjo nuklearno se dogaja marsikaj takega, kar je brez notranje logične povezave. Torej bi lahko rekli, da je jedrska neke vrste politični reagent, ki ga izrablja vsak po svoje. Kakor ima kdo čas in seveda interes.

Močno je odmevalo, ko so sestanek medrepubliške koordinacije med Slovenci in Hrvti, ki obstaja samo zaradi JE Krško, zaprl za krškega župana in republiškega poslanca Šonca. Mogoče je verjeti, da je to bil samo delovni sestanek, na katerem so se pripravili o strateških usmeritvah bodoče politike. Prav lahko pa bi sklepali tudi, da je šlo za protiučinek. O Šoncu se po Krškem govori, da ima do JE Krško neki poseben odnos. Župan Omerzu pa je tako in tako v stalnem sporu s strankami, zlasti pa z zelenimi. Slednjim je, denimo, prepovedal objavljanje v občinskem delegatskem glasilu Naš glas. Jasno je, da so zeleni zaradi tega skočili pokonci, kar se je lahko slišalo tudi do Ljubljane. V Ljubljani pa je dr. Leo Šaferko podpredsednik slovenske vlade in član medrepubliške koordinacije, in še zelen je povrh.

• **Ni naš namen, da bi komurkoli podkalkali zarote. Predvsem bi radi ponovno opozorili na to, da se je vsa ekološka problematika zreducirala na jedrsko elektrarno. Opozorilo je tembolj na mestu, če vemo, da prihaja v Posavje plinovod, hitra železnica, avto cesta, da bodo gradili hidroelektrarne, da je tam podjetje Videm, prašičja farma itd. Vsi ti sedanjí in bodoči ekološki problemi pa so potisnjeni v ozadje, čeprav zna vse to skupaj veliko bolj škodovati okolju, kot škoduje JE Krško v primeru kolikor toliko varnega obratovanja.**

K temu pa je treba dodati, da so Avstrijci naredili za okolje še marsikaj drugega, preden so zaprli svojo jedrsko elektrarno. Da ne govorimo o dosledni ekološki politiki, tudi kar zadeva hidroenergetiko pa čistilne naprave v termoelektrarnah, avtomobile s katalizatorji.

Zeleni bodo vsekakor morali sprevideti, da zgolj s protijedrsko kampanjo ne bodo prišli daleč. Zlasti pa bi se morali zavedati, da ne bo

do veliko dosegli, če v resnici ne bodo postali pravo vseljudsko gibanje. Zato je bilo na pogovoru s članom predsedstva republike Slovenije dr. Dušanom Plutom v Krškem slišati opozorilo, da bi morali začeti tudi z manjšimi akcijami. Tako bi se hitreje pokazali vidnejši rezultati, ki bi gibanje popularizirali. Velike akcije, kot je tista s Savo, ki še vedno ni čista, pa tudi ta proti JE Krško — vlada je že malce popustila v dolednosti, ko je začelo primanjkovati elektrike —, ne dajejo vedno najboljših rezultatov.

J. SIMČIČ

Sevničani prehitvajo po desni?

Ali Sevničani res nekoliko prehitvajo »po desni«, ko gre za novo organiziranost vzgoje in izobraževanja v občini, ali pa skuša sevniška vlada v programskih usmeritvah za obdobje svojega mandata pogrevati zelo postano jed, preživeli model, vizijo izpred 20 let?

Na skupni seji vseh zborov sevniške občinske skupščine je odborica Anica Pipan, ki zastopa v zboru združenega dela vzgojo in izobraževanje, na ta način pravzaprav izrazila povsem konkretno bojazan, da namerava sevniška vlada združiti vse osnovne šole in otroške vrte, da bi imeli enega ravnatelja, ostali pa bi morali opravljati pedagoško delo itd. In kaj bi to pomenilo za določene krajevne skupnosti, če bi izgubile celo šolo? Zdej veljavna zakonodaja omogoča ravnatelja na 16 oddelkov, voga pa namiguje, da bi ravnatelj moral nekaj časa delati tudi pedagoško, v razredu. Ne bi torej kazalo, da bi Sevničani počakali na novo zakonodajo?

• **Zanimivo je, da z mnenjem kolegice niti približno ni soglašala Fanika Zemljak, ki je zaposlena na drugi šoli kot Pipanova in tudi strankarsko neodvisna, čeprav je bila izvoljena v družbenopolitični zbor na listi koalicije Demosa in ZSMS — Liberalne stranke, Pipanova pa je pri prenoviteljih. Zemljakova je namreč spomnila, da »zgodovina kaže, da smo v šolstvu kaj hitro sprejemali vizije, če jih je sprejemal aktiv ravnatelj. Naročali smo drage študije, ki niso dale nikakršnih rezultatov.«**

Taka ocena je seveda pomenila podporo vladnemu videnju reševanja odprtih in razvojnih vprašanj vzgoje in izobraževanja, čeprav je več kot očito, da se bodo okoli tega kopja še kako lomila, zlasti ko bo na vrsti operacionalizacija usmeritev. In če ne le gospodarstveniki, temveč tudi zaposleni na šolah in v vrtcih celo sami sramežljivo razmišljajo, da bi se tudi pri njih dalo kaj »racionalizirati«, da bi potem morebiti le lahko poenoili osebne dohodke, kar že dlje časa zahtevajo učitelji, je to že korak naprej. Navkljub bojazni, da bi kdo morda izgubil stolček. Nekateri celo menijo, da bi ravnatelj v razredu lahko več prispevali h kakovostnejšemu pouku, kar bi odvrčalo starše od že zaznavnih procesov, da že v začetku šolanja premeščajo svoje otroke na »boljše šole«.

P. PERC

Poslanci, ki ne dvigajo rok

Zadnja leta nam je, Slovencem, zrasel narodni ponos, na žalost pa kaj takega ne bi mogli reči za politično kulturo. Demokracija ni nekaj, kar nekdo prinese na pladnju in reče: »Od danes je pri nas demokracija.« Nasprotno, to je taka zadeva, ki jo morajo ljudje sami izgraditi. Trenutno so torej nastopili le nekaj boljši pogoji zanjo. Razmere in pogoje pa je treba znati izkoristiti.

Naša politična zavest in sposobnost političnega nastopanja sta še daleč za razvitim svetom, s katerim se tako radi spogledujemo. To

smo lahko opazili že v predvolilnem boju zneje tudi na zasedanjih nove skupščine več, opažamo lahko tudi na vseh sejah skupščin.

Delegati ali poslanci ali odborniki, kakoli jim rečemo, ne znajo nastopati in ne znajo sprotovati. Pravzaprav je tudi vprašanje sploh imajo koga zastopati. Še posebno v njih sejah je bilo čutili pomanjkanje »delegatne baze«. Delegati niso zastopali mnenja širokega občana, ampak so pogosto odločali v svojem imenu. Zdej, tako je bilo od na brežiški skupščini, so občani sami po svoje delegate in jih pooblastili, da v skupščini prenesejo to ali ono.

• **To je seveda že določen dokaz politične obnašanja, a kaj bi lahko rekli za delegatov, ki sedijo na sejah, pa se ne zakaj. Ne dvigajo rok niti za niti proti ne oglašijo niti pri vzdržanih. Kakšna njihova politična kultura? Koga zastopajo? Kdo so?**

Vsekakor je bilo nerodno, smešno, žalostno in zanimivo. Organom skupščine se pri sebi glasov številke namreč nikakor niso Roke so dvigovali ponovno, preverjali sklepčnost, a na koncu se je pokazalo, med 47 prisotnimi delegati roke dvigovalo 39. Morda enostavno zato, ker nečesto čati v svojem imenu, mnenja volilcev pa ne. Ali mogoče zato, ker kot delovni ljudje imeli časa prebiti se skoz goro skupščinske gradiva. Kakorkoli že, zgodilo se je in pol, da je z našim sistemom odločanja nekako narobe.

Mešetarji

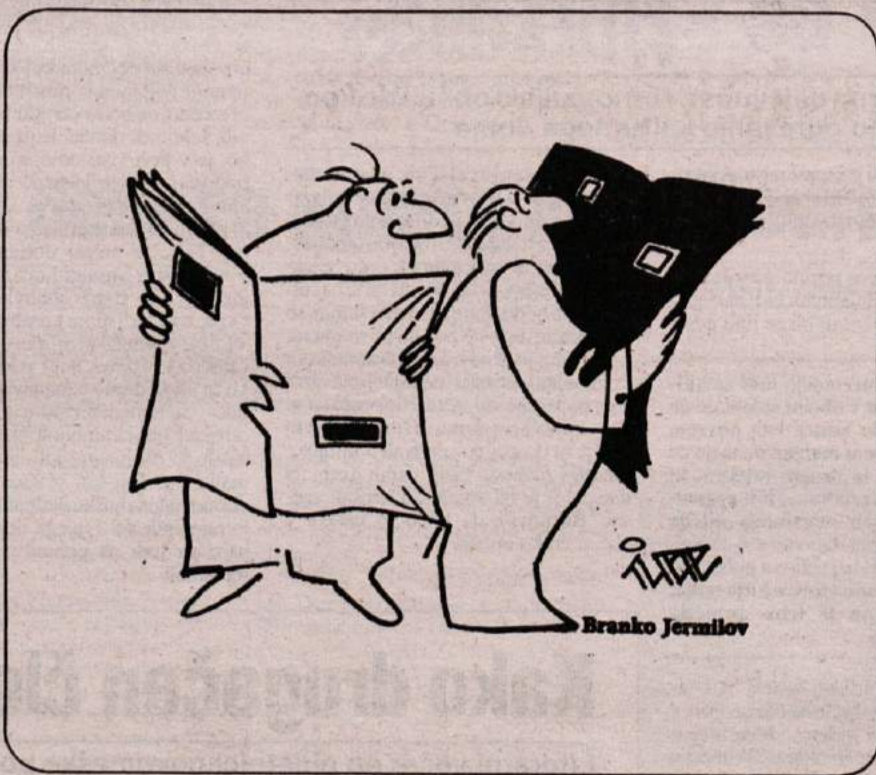
Pogodba na škrcniclju

Tone Skok in Alojz Godec z Jurjeve Vrha sta sklepala po osvoboditvi nekupčijo, ki je bila podobna trgovanju Kardelja in Bakariča z Dragonjo, o katerem sem bral v Mladini. Kot je pisal le-ta, je bil Kardelj mnenja, da ime Dragonja precej diši po hrvaško, in tako Dragonja padla pod NRH.

Od omenjenih Belokranjcev je Tone predsednik Kmetijske zadrugi Semič, Alojz pa je predsednik KOZ Jurje Vrha. V pogovoru, kako bi čimprej prejel svojo zadrugino v svetlo bodočnost, sta ugotovila, da ima Tone v svoji zadrugi par konj z vozom in komati predsednik KOZ pa je ugotovil, da njegova zadruga ravno to osnovno sredstvo potrebuje. Kmalu sta sklenila pogodbo o tem in jo napisala kar na škrcniclju, jima je bil roki. Tone se je bil na tedenskem tečaju naučil, kako se pis pogodba. Napisal je: »Kmetijska zadruga Semič prodaja KOZ-a Jurji Vrha kompi en par konjev s komati in vozom brez zadnjega žlajfa za ceno din 40.000. Pogodbo sta podpisala, za likof splošnešefan vna in vse bi bilo v redu, če ne KOZ-a pozabila plačati kupnino 40.000 din. Alojz je mislil, da bo kmalu kompi nizez, kakor so jih učili na zadruginih tečajih, in da kupnina sploh ne bo treplačati.

Tone je šel kmalu v zaslužno penzjo, novi upravnik pa je ugotovil, da manjka osnovno sredstvo: konji s komati in voz. Kmalu je našel škrcniclje, katerem je bila napisana pogodba, vložil pri Gospodarskem sodišču v Ljubljano tožbo in kot dokument predložil škrcnelj s podpisano pogodbo za konje komati in voz brez zadnjega žlajfa. Še veda se je sodnik, čeprav so bili mračni časi, pošteno nasmejal. Kadarkoli se sodnika potem srečal, me je vprašal: »Kaj pa voz, je še brez zadnjega žlajfa? Tako se je pač kalilo jeklo.

F. DERGAN

Branko Jermilov

Otrokom dolgujemo najboljše

Otrok je človeško bitje v razvoju, človeštvo dolguje otrokom vse najboljše, saj so otroci njegova edina prihodnost. To so lepe in resnične besede, še več v tem smislu pa je bilo slišati na nedavni svetovni konferenci o otrocih v New Yorku, na kateri so s srce parajočimi govori nastopili voditelji človeštva. Ameriški predsednik George Bush je med drugim rekel, »da lahko nacionalni značaj neke države merimo tudi po tem, koliko skrbi za svoje otroke«. Mihail Gorbačov, ki ima očitno manj domiselne pisce govorov, pa je dejal, »da človeštvo ne bi smelo več mirno prenašati dejstva, da danes, na koncu 20. stoletja, vsako leto umre na milijone otrok«.

Koliko skrbe države za svoje potomstvo, najbolj pokažejo podatki o smrtnosti otrok do petega leta starosti. Tako na 1000 rojenih umre 300 Afganincev in le 7 Švedov ali Fincev. V Jugoslaviji umre, po podatkih iz leta 1988, 28 otrok od 1000 rojenih. Ta podatek je samo groba orientacija, saj so razlike med posameznimi deli naše države velikanske, v prihodnje

bodo še večje. Dokument UNICEF, ki se ukvarja z zdravjem sveta, opozarja, da je ves čas, torej v vsakem trenutku, bolna tretjina svetovne populacije, tretjina otrok pa nima osnovnih pogojev za telesni in umski razvoj, kar neposredno onemogoča gospodarski in družbeni napredek držav, v katerih je to dejstvo izrazitejše. Tudi v bogatih državah se ne cedita samo med in mleko. V ZDA in Veliki Britaniji je stabilno desetletno gospodarsko rast pospremlilo dvakratno povečanje števila brezdomcev. V bogati Ameriki se je povečalo število otrok, ki živijo v siromaštvu, takih otrok je v tej deželi več kot 3 milijone. Strokovnjaki opozarjajo tudi na pomankljivo zaščito otrok v nekdanjem socialističnem rajju, kamor brez zadržkov pritevajo tudi Jugoslavljanje.

Podatek, da na našem planetu vsak dan umre 40.000 otrok, je večkrat obkrožil naš planet. Manj znano je dejstvo, da jih 8.000 umre zato, ker niso bili cepljeni zoper koze, tetanus in podobne bolezni, ki jih je mogoče izkoreniniti s preprostimi cepivi, le-ta pa ne stanejo skoraj nič. V 24 urah umre 7.000 otrok zaradi diareje, ki bi jo lahko preprečili dobesedno brez vsakega stroška, potrebno je samo nekaj znanja. Kljub poceni antibiotikom mora zaradi pljučnice vsak dan v grob 6.000 malčkov. Nova nevarnost človekovi prihodnosti pa je aids, v ZDA je 2.000 otrok, ki bodo zaradi aidsa umrli kot otroci.

Smrti in bolečine v tako orjaških razmerah

ne bi smeli več dopuščati, so rekli voditelji v New Yorku. Vsaka od teh smrti je smrt otroka, ki je imel svojo osebnost, sposobnost, družino in bodočnost. Svet se bo morda otreseel svoje zasvojenosti z umetnostjo bojevanja in spoznal, da je najvažnejša stvar zaščita in ne jemanje življenja. Srečujemo se z zametki take miselnosti. Tako je bila srđita salvadorska vojna leta

1985 prekinjena zaradi splošnega cepljenja otrok. Vojskujoči se trani sta se dogovorili za 14-dnevno premirje, v tem času so cepili 3 milijone otrok. Podobno je bilo v Sudanu.

Nekoliko smo napredovali tudi z mednarodnimi pravnimi akti glede otrok. O obveznostih družbe do otrok govori konvencija o pravicah

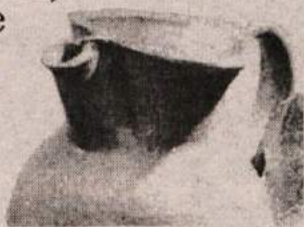

terme čatež
telefon: (0608)62-110
telefax: (0608)62-721

Mesec oktober, mesec
jesenskih dobrot in glasbe
v Termah Čatež

specialitete z gobami
pečena raca s kostanji
kostanjeve sladice
mošt
jesensko sadje

Terme Čatež vas vabijo!

plamex

Podjetje za požarni inženiring in trgovino z zaščitno opremo

NOVO MESTO p.o. / Cesta herojev 36 / p.p. 50 / telefon (068) 28767

- * požarni inženiring
- * tehnični inženiring
- * zastopstva
- * uvoz in izvoz

NOVO V BREŽICAH

OPEKARNA — RUDNIK BREŽICE OBVEŠČA
CENJENE KUPCE, DA V NOVO ODPRTI
TRGOVINI NUDI:

- GRADBENI MATERIAL
- KERAMIČNE PLOŠČICE
- SANITARNO KERAMIKO
- KOPALNIŠKO OPREMO
- SOLARNO OPREMO
- VODOVODNI MATERIAL
- MATERIAL ZA CENTRALNO
- ELEKTRO MATERIAL
- BARVE ZA IMPREGNACIJO

KONKURENČNE
CENE!

ZA NAKUP SE PRIPOROČAMO!

KOLEKTIV TRGOVINE (0608) 61-241

OPEKARNA
RUDNIK
BREŽICE

Se vam zdi, da živite varno?

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti.

Vaša varnost
so zavarovani **1** in prihranki
pred inflacijo.

Vsako leto **2** se povečujejo.

Z vašim
partnerjem **3** življenjskim
zagotavljata varnost si vzajemno
skupnega življenja.

Ko se vam
dobite dodatna **4** rodi otrok,
miren začetek sredstva za
novega življenja.

Zagotovili ste **5** sredstva za
šolanje otrok.

Starost vas ne skrbi,
da boste uživali **6** ker že danes veste,
varčevalne sadove razumne
odločitve.

Tudi, če bo šlo **7** v življenju kdaj
kaj narobe, boste krizo
prebrodili z manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenjskega zavarovanja
pri Zavarovalnici Triglav, z enim podpisom
lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

 zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

BREZ POPUSTOV, A NAJCENEJE!

ADNA

in stanovanjska zadruga Graditelj

UGODNA PONUDBA VSEH VRST GRADBENIH MATERIALOV

Novo mesto, Srebrnice 1
telefon: (068) 21-604 in 21-611

Odprto vsak dan od 6. do 17.
ure, ob sobotah od 6. do 13.
ure.

BREZ POPUSTOV, A NAJCENEJE!

ljubljska banka

Posavska banka, d. d.,
Krško

OBJAVLJA

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo prokolice
**ADRIA — IMV — tip special
450, letnik 1980,**

ki bo v ponedeljek, dne 15. 10.
1990, ob 12. uri na parkirnem
prostoru za banko.

Podrobnejše informacije do-
bite po telefonu št. 31-050 int.
73.

Slovenija
Moja dežela.

terme čatež

68250 BREŽICE,
telefon: (0608) 62-110, telex: 35795 YU TERME, telefax: 0608/62-721

DOLENJSKE

PEKARNE

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
DOLENJSKA Novo mesto, p.o.
Novo mesto, Ločna 21

Čelavski svet Pekarna in slaščičarna Dolenjska Novo mesto

razpisuje na podlagi 63. člena STATUTA

prosta dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

za dobo 4 leta

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakon-
om, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo višjo izobrazbo pravne, upravne ali druge ustrezne smeri
- da imajo 5 let delovnih izkušenj v gospodarstvu, na delih delavca s posebnimi pooblastili
- da imajo sposobnost za organiziranje in vodenje dela in uresničevanje podjetniških odnosov
- da imajo aktiven odnos do razvijanja dejavnosti, ki so predmet poslovanja podjetja
- predložiti morajo strateški razvoj podjetja

Vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Pekarna in slaščičarna Dolenjska Novo mesto, p.o. Novo mesto, Ločna 21, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo obvestili v 8 dneh po opravljenem imenovanju.

LITERATURA ZA ZASEBNA PODJETJA

Izšli sta brošuri:

1. Osnove finančnega poslovanja
2. Viaganje listin v carinskem postopku

Namen brošur je razjasniti marsikatero vprašanje, ki se poraja lastniku zasebnega podjetja, ko začne s poslovanjem.

Informacije vsak delovnik od 10. do 15. ure po tel. 061/571-125.

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije

iz Ljubljane, Groharjeva 2, prodaja izpraznjeno dvosobno stanovanje s pritlikinami, ki se nahaja v II. nadstropju poslovno-stanovanjske hiše v Kočevju, Trg zbora odposlancev št. 55, v skupni izmeri 83,85 m². Za zainteresirane dobijo ustne ali telefonske informacije na sedežu Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, Ljubljana, Groharjeva 2, telefon (061) 213-473 ali 214-226.

MERCATOR — Kmečka zadruga
Sevnica, p.o.
Savska 20/b, Sevnica

razpisuje
po statutu delovno mesto

DIREKTORJA ZADRUGE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
— visoka oz. višja šolska izobrazba agronomske ali ekonomske smeri,
— tri oz. pet let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih opravilih.

Kandidati morajo predložiti koncept dolgoročne poslovne strategije zadruga.
Izbranega kandidata bomo imenovali za 4-letno mandatno dobo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Mercator — Kmečka zadruga p.o., Sevnica, Savska 20/b 68290 Sevnica, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Lisca

KONFEKCIJA LISCA SEVNICA

Vas zanima vodenje našega novega trgovskega lokala v Sevnici? Zelite svetovati in prodajati vrhunske modne izdelke, namenjene predvsem ženam?

Prijavite se na prosto delovno mesto

POSLOVODJA TRGOVINE

— pričakujemo kandidate s srednjo izobrazbo, ki obvladajo trgovinsko poslovanje, in

PRODAJALEC

— pričakujemo kandidate s poklicno strokovno izobrazbo in vsaj enoletnimi uspešnimi delovnimi izkušnjami.

Prijave sprejemamo deset dni po objavi na naslov: Konfekcija LISCA Sevnica, 68290 Sevnica, Prešernova 4, kadrovsko-spolna služba.

AURA

REVIVA AURA V NOVI ŠTEVILKI PRINAŠA:

- Izkušnje tistih, ki so doživeli vrnitev v svoja prejšnja življenja
- Duhovno prebujanje kot pogoj za preobrazbo življenja
- Kaj pomenijo posamezni nihaji nihala
- Vpliv bitij iz onostranstva
- Magija in hipnoza
- Ali lahko sprememba imena spremeni človekovo usodo?

To in še vrsto drugega lahko preberete v reviji AURA. Revija AURA, vaš stik z neznanim!
Revijo lahko kupite pri prodajalcih časopisov ali pa jo naročite na naslov: Revija AURA, poštni predal 66, 61117 Ljubljana, ali pa na telefon 061/317-087 vsak delovnik od 10. do 12. ure.

PIONIR

TRADICIJA, STIL IN OBLIKA — IZ NAŠE HIŠE V VAŠ DOM

keramika

GIP PIONIR — KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slakova 5, 68000 Novo mesto
tel: 068/21-201, 26-015, 26-016
fax: 068/24-298

SEDAJ JE ČAS: KERAMIČNE PEČI IZ »KERAMIKE« PIONIR

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- prijetna toplota za vaš dom
- zdravo in ekonomično greetje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

NOVO!

— enokomponentna trajna plastična fugirna masa »PALESIT« za vse vrste kaminov (obstojna do 180°C)

PRODAJA IN INFORMACIJE:

GIP PIONIR — KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slakova 5, 68000 Novo mesto
tel: 068/21-201, 26-015, 26-016
fax: 068/24-298

VAŠE ZAUPANJE V NAŠE PEČI JE ZAUPANJE V NARAVO

ZAŽIVITE Z NJO IN MI VAM BOMO POMAGALI

Vino

»BIZELJSKO-BREŽICE«

FIT

LIMONA DA
LIMONA SIRUP
POMARANČA SIRUP

ZAHVALA

Ob nepričakovani in prerani izgubi našega dragega očeta in moža

JOŽETA KROFLJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo gospodu župniku iz Koprivnice za poslovilne besede, rudarski godbi s Senovega in osebju novomeške bolnišnice — nevropsihiatričnega oddelka. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: hčerke Silva, Milka in Dragica z družinami ter žena Marija

*Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta, tašča, prababica in teta

BARBARA LILIČ

iz Radovice pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje ter pokojno tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju zdravstvenega doma v Metliki za nego na domu. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred, sosedi Slavi za poslovilne besede ter pevkam. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerke Barica, Cvetka in Marija ter Jožica z družinama, sin Jože z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše ljubljene mame

ALOJZIJE DRENIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za darovano cvetje in izrečena ustna in pisna sožalja. Lepo se zahvaljujemo za pozornost kolektivu Kolpa San. Hvala bolniškemu osebju Doma upokojencev v Novem mestu za vso skrb in nego. Hvala gospodu patru za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Sin Peter z družino

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

KATARINE ŠLUGA

iz Dolenjskih Toplic

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in izrečeno sožalje. Hvala župnikom za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po hudi boleznini zapustila naša ljuba mama, stara mama in tašča

ZINKA SAJE

iz Novega mesta

Ob bolečini in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in MERCATORJU — Blagovnici za podarjeno cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi govornikom, Ivanu Berusu za lepo odigrano Tišino in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Janez z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustila naša draga sestra in teta

JOŽEFA KOVAČ

iz Bršljina 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki ste nam izrekli sožalje, pokojnici darovali cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu proštu Lapu za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi Domu starejših občanov za vso skrb in nego.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANCE FLAJNIK

iz Male Lahinje 6 pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje, ga spremili na zadnji poti, nam pa kakorkoli pomagali. Posebej hvala podjetju Beti Črnatelj in SO Črnatelj, pevcem pevskega zbora upokojencev iz Črnolj za zapete žalostinke, gospodu Cestniku za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob bolečini izgubi našega dragega 5-letnega sina in vnuka

FILIPA DAMJANOVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali in sočustvovali z nami. Posebna zahvala DO BELT Črnatelj, ki nam je nesebično pomagala v teh trenutkih. Posebno iskrena hvala sodelavkam, ki so pomagale pri ureditvi za sprejem pokojnika. Enako se zahvaljujemo bivšim sodelavcem iz železarne »Boris Kidrič« iz Nikšiča za darovano cvetje in prisotnost na pogrebu. Zahvaljujemo se tudi otroškemu pevskemu zboru za zapete žalostinke in zastopnikom JLA za izrečeno sožalje in cvetje. Vsem sovaščanom, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci družini: Dajmanovič in Pišec

Za bolečino v srcih sporočamo, da nas je prežgodaj zapustil dragi mož, oče in deda, sin, brat in stric

JANEZ GOLOB st.

Pokopan je bil v sredo, 3. oktobra 1990, v mestu Wottem-liege v Belgiji. Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, iskrena hvala!

Družini Golob in Udovč
Dol. Stara vas, Wottem-liege

*Delo, trud, trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil naš dobri mož, oče, brat, stari oče in stric

FRANC MARKOVIČ

kovač z Gor. Gradišča pri Dol. Toplicah

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in pokojnemu darovali cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom Lavričevim, Markovičevim in Gorenčevim, osebju pljučnega oddelka bolnice, kolektivu Gorjanci, Boru Dolenjske Toplice in občini Postojna ter UOLO, dr. Francu Kokalju ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 69. letu starosti se je po težki boleznini od nas poslovila naša draga mama, stara mama in sestra

ANA DEŽAN

z Mestnih njiv 11, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih z nami sočustvovali, nam ustno ali pisno izrekli sožalje, pokojnici podarili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju Pljučnega in Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za zdravljenje, skrb in nego v času njene boleznini. Hvala tudi delovnim kolektivom PTT podjetja Novo mesto, Avtu Kočevje in Tovarni zdravil Krka — Kozmetika, pokojničiniim sopcem pevskega zbora Društva upokojencev Novo mesto, govornikom in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

*Ljubi, zlati ati naš,
ko bi vedel ti, kako brez tebe
prazen je ta domek naš.
Le zakaj se je usoda tako grdo poigrala,
ko pa bi te midva tako zelo potrebovala.
Aleš-Goran Gerjevič*

V SPOMIN

13. oktobra bo minilo žalostno leto, odkar nas je tragično, mnogo prerano zapustil naš ljubi mož, ati, sin in brat

IVAN GERJEVIČ

iz Krškega

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke. Posebna hvala Ivanovim sodelavcem iz uprave za notranje zadeve in postaje milice iz Krškega za še vedno nesebično pomoč ter hvala vsem, ki boste dragega pokojnika ohranili v trajnem spominu.

V žalosti: žena Jožica, sinova Aleš in Goran, mama, oče, sestra Jožica z družino ter vsi njegovi

ZAHVALA

Nenadoma smo izgubili našo drago mamo, babico, prababico, sestro in teto

JOŽICO ŠENICA
roj. Škedelj,

iz Straže, Gradiška ul. 10

Z žalostjo in hvaležnostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka za skrb in nego, pevcem iz Šmihela, Tobačni Ljubljana, Novoteksu Novo mesto, ZZB in Društvu upokojencev Straža. Posebno zahvalo smo dolžni izreči sosedom, govornikom g. Magdi Virant in g. Štefanu Jakliču za izrečene poslovilne besede ter g. Adiju Zupančiču za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, sočustvovali, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

*Žalost, solza, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.*

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ati, tast in brat

DARKO ŠKOPORC

iz Gabrijel 5 pri Krmelju

Ob težki izgubi našega dragega atija se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče ter za svete maše in našega atija v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Za posebno sočustvovanje se zahvaljujemo kolektivom Sekcije za vleko Novo mesto, SO Sevnica, OZ Ferotehna ter delavnic Vidmar Krmelj. Najlepša hvala gospodu župniku za opravljen obred, vsem govornikom za besede slovesa ter vsem pevcom. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

V globoki žalosti: vsi njegovi

